

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567

เทศบาลตำบลหนองกรด

อำเภอตาบขุนทด จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

ตามแนวทางการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ได้ให้ความสำคัญกับ “การบริหารความเสี่ยง” ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ในการผลักดันให้ภาครัฐมีผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง (High Performance Organization : HPO) และเป็นกระบวนการที่สำคัญ ในการเน้นความสำคัญหรือชี้ให้เห็นความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อกิจกรรมที่องค์กรต้องดำเนินการให้บรรลุ ตามเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ที่วางไว้

การบริหารความเสี่ยงที่ดี คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับองค์กรอยู่เสมอ รวมทั้งร่วมกันวางแผนป้องกัน และควบคุมให้เหมาะสมกับภารกิจ เพื่อลดสภาพปัญหาหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น และสร้างความเสียหาย หรือความสูญเสียให้กับองค์กรได้ ตามเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐปี ๒๕๕๘ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนดว่าส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการดำเนินแผนงาน/โครงการที่สำคัญ ซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลในการป้องกันข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย หรือล้มเหลว โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่เกิดขึ้นในขนาดอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ และมีการติดตาม ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวทางการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน ประกอบกับได้มีข้อกำหนดพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลัง พ.ศ. ๒๕๖๑ ในมาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐ จัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงโดยถือตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่ พ.ร.บ. วินัยการเงินการคลังกำหนด

ทั้งนี้ในปัจจุบันการบริหารความเสี่ยงจำเป็นต้องดำเนินการให้ครอบคลุมตามหลักการ บริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันประกอบด้วย ๑๐ หลัก คือ หลักการตอบสนอง (Responsiveness) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หลักประสิทธิภาพ/คุ้มค่า (Efficiency/Value for money) หลักความเสมอภาค (Equity) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ(Consensus Oriented) หลักการตรวจสอบได้/มีภาระรับผิดชอบ (Accountability) หลักเปิดเผย/โปร่งใส (Transparency) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) หลักนิติธรรม (Rule of Law) เป็นหลักที่นำมาใช้บริหารงานในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย ช่วยส่งเสริมให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นในองค์กรให้แก่บุคคลภายนอกและทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น กลุ่มพัฒนาระบบบริหารจึงได้จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยจะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจ ด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตามควบคุม และวัดผล การปฏิบัติงาน ตลอดจน การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหาย แก่องค์กร อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานตามโครงการและภารกิจบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยงและควบคุมภายในยังมีส่วนช่วยให้เกิดการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร และภายในองค์กร นำมาซึ่งการประสานการทำงาน การติดต่อ แลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือในการ ดำเนินการต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

นิยามความเสี่ยงและการบริหารความเสี่ยง

ความเสี่ยง (Risk) คือ เหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดขึ้นได้ในอนาคตหรือการกระทำใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย (ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน) หรือก่อให้เกิดความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร

ปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) คือ ต้นเหตุ/สาเหตุที่มาของความเสี่ยงที่จะทำให้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยต้องระบุได้ด้วยว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดที่ไหน เมื่อใด เกิดขึ้นได้อย่างไรและทำไม ทั้งนี้สาเหตุของความเสี่ยงที่ระบุควรเป็นสาเหตุที่แท้จริง เพื่อจะได้วิเคราะห์และกำหนดมาตรการลดความเสี่ยงในภายหลังได้อย่างถูกต้อง

การบริหารความเสี่ยง (Risk Management) คือ กระบวนการที่ใช้ในการบริหารจัดการปัจจัยเสี่ยงต่างๆ เพื่อให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลง หรือผลกระทบของความเสียหายจากเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) การจัดการความเสี่ยงต้องมองปัญหาความเสี่ยงแบบองค์รวม ดังนั้นการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสมจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติการจากทุกระดับร่วมกันพิจารณาทั้งความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจและเห็นพ้องร่วมกันทั่วทั้งองค์กร จึงจะสามารถควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้

การบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (Enterprise Risk Management) คือ กระบวนการที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการดำเนินการที่ไม่เป็นไปตามแผน เพื่อให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่องค์กรสามารถยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบ โดยการคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายทั้งในด้านกลยุทธ์การปฏิบัติตามกฎระเบียบการเงิน และชื่อเสียงขององค์กรเป็นสำคัญ โดยได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงจากหน่วยงานทุกระดับทั่วทั้งองค์กร

การควบคุม (Control) หมายถึง นโยบายและวิธีปฏิบัติที่จะช่วยให้มั่นใจว่าได้มีการดำเนินการตามแนวทางการตอบสนองต่อความเสี่ยงที่วางไว้ กิจกรรมการควบคุมเกิดขึ้นในทุกระดับ ทุกหน้าที่งานและทั่วทั้งองค์กร ประกอบด้วยกิจกรรมที่แตกต่างกัน เช่น การอนุมัติ การมอบหมายอำนาจหน้าที่ การยืนยันความถูกต้อง การระงับการกระทำ การแบ่งหน้าที่ และการสอบทานผลการปฏิบัติงาน แบ่งประเภทการควบคุมไว้ ๔ ประเภท คือ

๑) การควบคุมเพื่อการป้องกัน (Preventive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสี่ยงและข้อผิดพลาดตั้งแต่แรก เช่น การอนุมัติ การจัดโครงสร้างองค์กร การแบ่งแยกหน้าที่ การควบคุมการเข้าถึงเอกสาร ข้อมูล ทรัพย์สิน ฯลฯ

๒) การควบคุมเพื่อให้ตรวจพบ (Detective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อค้นหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การสอบทาน การวิเคราะห์ การยืนยันยอด การตรวจนับ การรายงานข้อบกพร่อง ฯลฯ

๓) การควบคุมโดยการชี้แนะ (Directive Control) เป็นวิธีการควบคุมที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ เช่น การให้รางวัลแก่ผู้มีผลงานดี เป็นต้น

๔) การควบคุมเพื่อการแก้ไข (Corrective Control) เป็นวิธีการควบคุมที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นให้ถูกต้อง หรือเพื่อหาวิธีแก้ไขไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดซ้ำอีกในอนาคต เช่น การจัดเตรียม เครื่องมือดับเพลิง เพื่อช่วยลดความรุนแรงของความเสียหายให้น้อยลงหากเกิดไฟไหม้ เป็นต้น

คุณค่าของการบริหารความเสี่ยง

๑. ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเรื่องความเสี่ยงและควบคุมภายใน
๒. ส่งเสริมและปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการให้มุ่งผลสัมฤทธิ์ (Outcome)
๓. ยกระดับระบบและกระบวนการสร้างภูมิคุ้มกันหรือมาตรการ เพื่อตอบโต้ต่อสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ให้เข้มแข็งขึ้น
๔. เกิดกระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ให้กับองค์กรจากมุมมองด้านความเสี่ยง
๕. ชื่อเสียงและการยอมรับจาก Stakeholder และสังคมภายนอก

ความเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกระบวนการวางแผนขององค์กร

เทศบาลตำบลหนองกรด ได้รวบรวมความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการบริหารความเสี่ยงกับข้อกำหนดตามยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญ ดังนี้

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๖๕ รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

๒. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ในการที่จะทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตอันพึงประสงค์นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว เพื่อให้ทุกภาคส่วนในสังคมนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย

๒.๑ ด้านความมั่นคง

๒.๒ ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน

๒.๓ ด้านพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์

๒.๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

๒.๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๖ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ

ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้ส่วนราชการใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องบูรณาการร่วมกันและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันในระยะ ๒๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐

๓. แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ กำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่างๆ ให้เกิดผลตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งวิธีการจัดทำแผนต้องให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม ต้องมีการวัดผลการดำเนินการและระยะเวลาดำเนินการ การปฏิรูปประเทศ

จำนวน ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย

๓.๑ ด้านการเมือง

๓.๒ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๓.๓ ด้านกฎหมาย

๓.๔ ด้านกระบวนการยุติธรรม

๓.๕ ด้านเศรษฐกิจ

๓.๖ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๓.๗ ด้านสาธารณสุข

๓.๘ ด้านสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๙ ด้านสังคม

๓.๑๐ ด้านพลังงาน

๓.๑๑ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งแผนการปฏิรูป

ประเทศ ๑๑ ด้าน ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๑

๔. ข้อมูลทั่วไปของหน่วยงาน ประเมินสภาพแวดล้อม การวิเคราะห์องค์กร

๔.๑ วิสัยทัศน์

"หนองกรดเมืองน่าอยู่ คู่เกษตรอินทรีย์ สุขภาพดีถ้วนหน้า เศรษฐกิจก้าวไกล
ใส่ใจสิ่งแวดล้อม เพียบพร้อมสาธารณูปโภค ชุมชนเข้มแข็ง มีการศึกษา ประชาชนมีสุขอย่างวิถีไทย"

๕. ยุทธศาสตร์ของเทศบาลตำบลหนองกรด ประกอบด้วยประเด็นยุทธศาสตร์ ๑๐ ด้าน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา วัฒนธรรม

ประเพณีและกีฬา

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖. เป้าประสงค์

๖.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ ประกอบด้วย

เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านการสานต่อแนวทางพระราชดำริ

๖.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาทางการศึกษา

๖.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาทางการเกษตร

๖.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านสังคม

๖.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านสาธารณสุข

๖.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๖.๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา วัฒนธรรม
ประเพณีและกีฬา ประกอบด้วย

เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวศาสนา - วัฒนธรรมประเพณีและกีฬา

๖.๘ ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย
เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี

๖.๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
ประกอบด้วย

เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๖.๑๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมประกอบด้วย

เป้าประสงค์

- เพื่อพัฒนาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์

๗.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การสานต่อแนวทางพระราชดำริ ประกอบด้วย

กลยุทธ์

- กลยุทธ์การพัฒนาการสานต่อแนวทางพระราชดำริ

๗.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาทางการศึกษา

๗.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการเกษตร ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาทางการเกษตร

๗.๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสังคม ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิต

๗.๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาสาธารณสุข ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านสาธารณสุข

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านสุขภาวะ

๗.๖ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

๗.๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวศาสนา วัฒนธรรม

ประเพณีและกีฬา ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการท่องเที่ยว

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการศาสนาและวัฒนธรรม

๗.๘ ยุทธศาสตร์ที่ ๘ ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการบริหารงาน

๗.๙ ยุทธศาสตร์ที่ ๙ ยุทธศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชนและรักษาความสงบเรียบร้อย

๗.๑๐ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วย

กลยุทธ์

-กลยุทธ์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และสิ่งแวดล้อม

๙. การวิเคราะห์ (SWOT)

จุดแข็ง หมายถึง ทรัพยากรในการดำเนินงานหรือทุนทรัพย์ขององค์กร

จุดอ่อน หมายถึง ข้อด้อยขององค์กรในการดำเนินงาน

โอกาส หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรดีขึ้น

อุปสรรค หมายถึง ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลให้การดำเนินงานขององค์กรด้อยลง

S Strength : จุดแข็ง	W Weak : จุดอ่อน	ปัจจัยภายใน
O Opportunity : โอกาส	T Threat : อุปสรรค	ปัจจัยภายนอก

๑๐. แผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

๑๑. อำนาจหน้าที่ อบต./ทต./ทม./ทน./อบจ.

ตาม พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.๒๕๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๑๔ พ.ศ.๒๕๖๒ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการ มาตรา ๕๐ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล ดังต่อไปนี้

- (๑) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน
- (๒) ให้มีและบำรุงทางบกและทางน้ำ
- (๓) รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอย
- (๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ
- (๕) ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง
- (๖) ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม
- (๗) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- (๘) บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- (๙) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ของเทศบาลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงานและการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้น และหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

เทศบาลดังต่อไปนี้

มาตรา ๕๑ ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขต

- (๑) ให้มีน้ำสะอาดหรือน้ำประปา
- (๒) ให้มีโรงฆ่าสัตว์
- (๓) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือและท่าข้าม
- (๔) ให้มีสุสานและฌาปนสถาน
- (๕) บำรุงและส่งเสริมการทำมาหากินของราษฎร
- (๖) ให้มีและบำรุงสถานที่ทำการพิทักษ์รักษาคนเจ็บไข้
- (๗) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- (๘) ให้มีและบำรุงทางระบายน้ำ
- (๙) เทศพาณิชย์

บทที่ ๒

นโยบายแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗
(Enterprise Risk Management Policy)

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ของเทศบาลตำบลหนองกรด ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของเทศบาลตำบลหนองกรด สามารถนำไปใช้ในการตอบสนองและปฏิบัติงานในสภาวะวิกฤติหรือเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายของเทศบาลตำบลหนองกรด ในการปฏิบัติหน้าที่สนับสนุนการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ ประชาชนได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว เป็นธรรม ภายใต้หลักการทำงาน “ยึดมั่นธรรมาภิบาล สืบสาน ประเพณี เศรษฐกิจดี การคมนาคมสะดวก ประชาชนมีกินมีใช้”

๑. วัตถุประสงค์

นโยบายการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management Policy) ของเทศบาลตำบล หนองกรด จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑.๑ วัตถุประสงค์ด้านกลยุทธ์ (Strategic) การบริหารความเสี่ยงเพื่อช่วยให้บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องและสนับสนุนพันธกิจหลักของเทศบาลตำบลหนองกรด

๑.๒ วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติงาน (Operations) การบริหารความเสี่ยงเพื่อช่วยให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน รวมถึง ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองกรด

๑.๓ วัตถุประสงค์ด้านการรายงาน (Reporting) การบริหารความเสี่ยง เพื่อช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีความเชื่อมั่นข้อมูลในรายงานประเภทต่าง ๆ ขององค์กร โดยเฉพาะ รายงานทางการเงิน (Financial Report)

๑.๔ วัตถุประสงค์ด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ (Compliance) การบริหารความเสี่ยงจึงส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์กร ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดมากขึ้น

๒. นโยบายการบริหารความเสี่ยง

กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นความรับผิดชอบของพนักงานในทุกตำแหน่ง ทุกระดับชั้นที่ต้องตระหนักถึงความเสี่ยง ที่มีการปฏิบัติงานในหน่วยงานของตนและองค์กร โดยให้ความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ให้อยู่ในระดับที่เพียงพอและเหมาะสม ให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของเทศบาลตำบลหนองกรด อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาและมีการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในทิศทางเดียวกัน โดยนำระบบการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการตัดสินใจ การวางแผนกลยุทธ์ แผนงาน และการดำเนินงานของผู้บริหาร ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และพนักงานจ้างของเทศบาลตำบลหนองกรด รวมถึงการมุ่งเน้นให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ที่กำหนดไว้ มีการกำหนดแนวทางป้องกันและบรรเทาความเสี่ยงจากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลหนองกรด เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายหรือความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงการติดตาม

และประเมินผลการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด และสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารการบริหารความเสี่ยงอย่างทั่วถึง ตลอดจนการจัดระบบการรายงานการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารปลัดเทศบาลตำบลหนองกรด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด

การจัดทำแผนการบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดสามารถปฏิบัติงานในการจัดวางระบบบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเทศบาลตำบลหนองกรด ได้ดำเนินการโดยยึดตามหลักเกณฑ์การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด ๒ การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งกำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) เพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น จากการดำเนินแผนงาน/โครงการ ที่สำคัญซึ่งต้องครอบคลุมความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาลในการป้องกัน ข้อผิดพลาด หรือลดโอกาสที่จะทำให้องค์กรเกิดความเสียหาย โดยให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ รวมไปถึงมีแนวทางการจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม และสามารถติดตามประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงตามหลักมาตรฐาน COSO (Committee of Sponsoring Organization of the Tread way Commission) กระบวนการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Process) ตามหลักมาตรฐานของ COSO (The Committee Of Sponsoring Organization Of the Treadway Commission) มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๑. การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยพิจารณาจากเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของเทศบาลตำบลหนองกรด โดยให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ และทิศทางของแต่ละหน่วยงานในสังกัดเทศบาลตำบลหนองกรด และให้ครอบคลุมสอดคล้องตั้งแต่ระดับองค์การจนถึงระดับบุคคล เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในภาพรวมและสอดคล้องกับขอบเขตการดำเนินงานในแต่ละระดับ โดยใช้หลักการ SMART

๑) Specific : มีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและกำหนดผลตอบแทนหรือผลลัพธ์ที่ต้องการ ที่ทุกคนสามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจน

๒) Measureable : สามารถวัดผลหรือประเมินผลได้

๓) Achievable : มีความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ภายใต้เงื่อนไขที่มีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน

๔) Reasonable : สมเหตุสมผลมีความเป็นไปได้

๕) Time Constrained : มีกรอบเวลาที่ชัดเจนและเหมาะสม

๒. การค้นหาและระบุความเสี่ยง

๒.๑ การค้นหาและระบุความเสี่ยงโดยพิจารณาจากกิจกรรม/งาน/โครงการที่จะดำเนินการ แล้วมาจัดลำดับความสำคัญ

๒.๒ พิจารณาปัจจัย โดยพิจารณาปัจจัย ๒ ด้าน คือ ปัจจัยเสี่ยงภายในและปัจจัยเสี่ยงภายนอก ๑) ปัจจัยเสี่ยงภายใน คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ความเสี่ยงที่องค์กร

พยายามลดให้น้อยลงหรือหมดไป เช่น ความเสี่ยงด้านกระบวนการปฏิบัติงาน ความเสี่ยงด้านความรู้ ความสามารถและทักษะบุคลากร ๒) ปัจจัยเสี่ยงภายนอก คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายนอกองค์กร เป็นสิ่งที่อยู่เหนือความรับผิดชอบขององค์กร เช่น ความเสี่ยงด้านการเมืองการปกครอง ความเสี่ยงด้านสถานะ เศรษฐกิจ

๓. การประเมินความเสี่ยง เป็นเครื่องมือในการพิจารณาความเสี่ยงในภาพรวมว่าความเสี่ยงต่างๆ ที่ระบุไว้ข้างต้นมีโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น และมีผลกระทบอย่างไร โดยการประเมินระดับความรุนแรง และความเสี่ยง มีองค์ประกอบหลักในการพิจารณา ๒ ประการ คือ โอกาส (Likelihood) ที่จะเกิด หมายถึง ความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และผลกระทบ (Impact) ที่อาจเกิดขึ้น หมายถึง ความเสียหายที่เกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อองค์กรทั้งด้านการเงินและด้านที่ไม่ใช่การเงิน หากเกิดเหตุการณ์ ความเสี่ยง โดยจะต้องมีการกำหนดระดับของโอกาสที่จะเกิดและระดับของผลกระทบที่จะเกิดขึ้น เพื่อให้สามารถกำหนดหรือจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงได้

การกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน เป็นการกำหนดเกณฑ์ที่จะใช้ในการประเมิน ความเสี่ยง ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) โดยคณะทำงานฯ ของเทศบาลตำบลหนองกรด ต้องกำหนดเกณฑ์ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับข้อมูลสภาพแวดล้อมในหน่วยงานและดุลยพินิจการตัดสินใจของ คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและผู้บริหารของหน่วยงาน โดยเกณฑ์ในเชิงปริมาณเหมาะสมกับหน่วยงานที่มีข้อมูล ตัวเลขหรือจำนวนเงิน มาใช้ในการวิเคราะห์อย่างพอเพียง สำหรับหน่วยงานที่มีข้อมูลเชิงพรรณนาไม่สามารถระบุ เป็นตัวเลขหรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้ ให้กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพหรือกำหนดเป็นเกณฑ์เฉพาะในแต่ละ ประเภทความเสี่ยง ซึ่งคณะทำงานฯ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาถึงโอกาสในการเกิดและความรุนแรงของ เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดผลกระทบต่อการทำงานของเทศบาลตำบลหนองกรด ซึ่งมีเกณฑ์ในการให้ คะแนนผลกระทบเป็น ดังนี้

๑) ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	๑ เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า
๔	สูง	๑ - ๖ เดือนต่อครั้งแต่ไม่เกิน ๕ ครั้ง
๓	ปานกลาง	๑ ปีต่อครั้ง
๒	น้อย	๒ - ๔ ปีต่อครั้ง
๑	น้อยมาก	๕ ปีต่อครั้ง

ระดับโอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นสูงมาก
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นค่อนข้างสูงหรือบ่อยๆ
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ้างเป็นบางครั้ง
๒	น้อย	อาจมีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นแต่นานๆครั้ง
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเลย

๒) ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (Impact) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๕ ระดับ ดังนี้

๒.๑) กรณีเป็นความรุนแรงที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (เชิงปริมาณ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	> ๑ ล้านบาท
๔	สูง	> ๒.๕ แสนบาท - ๑ ล้านบาท
๓	ปานกลาง	> ๕๐,๐๐๐ - ๒.๕ แสนบาท
๒	น้อย	> ๑๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ บาท
๑	น้อยมาก	ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.๒) กรณีเป็นความรุนแรงที่ไม่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (เชิงคุณภาพ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินอย่างหนักมีการบาดเจ็บถึงชีวิต
๔	สูง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นพักงาน
๓	ปานกลาง	มีการสูญเสียทรัพย์สินมาก มีการบาดเจ็บสาหัสถึงขั้นหยุดงาน
๒	น้อย	มีการสูญเสียทรัพย์สินพอสมควรมีการบาดเจ็บรุนแรง
๑	น้อยมาก	มีการสูญเสียทรัพย์สินเล็กน้อยไม่มีการบาดเจ็บรุนแรง

๒.๓) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านกลยุทธ์

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (ต่อเป้าหมายขององค์กร)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูงมาก
๔	สูง	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรในระดับสูง
๓	ปานกลาง	มีผลกระทบต่อเป้าหมายบางอย่าง และชื่อเสียงขององค์กรบ้าง
๒	น้อย	มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรน้อย
๑	น้อยมาก	แทบไม่มีผลกระทบต่อเป้าหมาย และชื่อเสียงขององค์กรเลย

๒.๔) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบด้านการดำเนินงาน (ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เกิดความสูญเสียต่อระบบ IT ที่สำคัญทั้งหมด และเกิดความเสียหายอย่างมาก ต่อความปลอดภัยของข้อมูลต่างๆ
๔	สูง	เกิดปัญหากับระบบ IT ที่สำคัญและระบบความปลอดภัยซึ่งส่งผลกระทบต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วน
๓	ปานกลาง	ระบบมีปัญหาและมีความสูญเสียไม่มาก
๒	น้อย	เกิดเหตุที่แก้ไขได้
๑	น้อยมาก	เกิดเหตุที่ไม่มีความสำคัญ

๒.๕) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน (บุคลากร)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (บุคลากร)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกเลิกจ้างหรือออกจากงานเนื่องจากเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตผู้อื่นโดยตรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยตัดเงินเดือนไม่ได้ขึ้นเงินเดือน
๓	ปานกลาง	ถูกทำทัณฑ์บนความรุนแรงส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อื่นและสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆ ครั้ง

๒.๖) กรณีเป็นความรุนแรงที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน (กระบวนการ)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสียหาย (ต่อการดำเนินงาน)		
ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรงมาก เช่น หยุดดำเนินการมากกว่า ๑ เดือน
๔	สูง	มีผลกระทบต่อกระบวนการและการดำเนินงานรุนแรง เช่น หยุดดำเนินการ ๑ เดือน
๓	ปานกลาง	มีการชะงักงันอย่างมีนัยสำคัญของกระบวนการและการดำเนินงาน
๒	น้อย	มีผลกระทบเล็กน้อยต่อกระบวนการและการดำเนินงาน
๑	น้อยมาก	ไม่มีการชะงักงันของกระบวนการและการดำเนินงาน

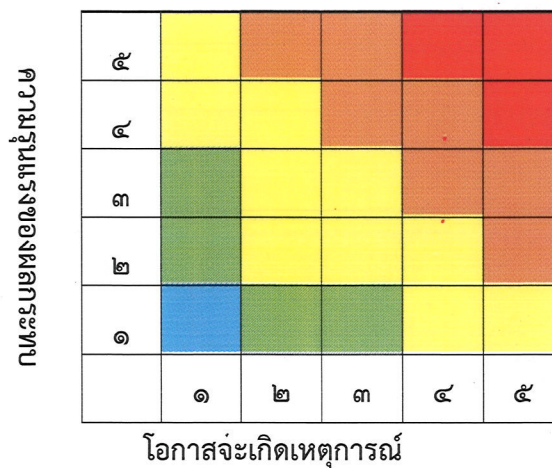
๓. เกณฑ์ที่ใช้ในการบริหารจัดการความเสี่ยงของหน่วยงานเทศบาลตำบลหนองกรด

(ตัวอย่าง) ระดับความเสี่ยง = ระดับโอกาส x ระดับความรุนแรง

ระดับความเสี่ยง (Risk Matrix) พิจารณาตามเกณฑ์ในการจัดการความเสี่ยง สามารถกำหนดได้หลายระดับและตามแต่ช่วงคะแนนที่กำหนด ตามตัวอย่างกำหนดที่ ๕ ระดับ ดังนี้

ลำดับความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี (zone)
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๒๐ - ๒๕ คะแนน	แดง
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง
๔	ความเสี่ยงระดับน้อย (Low Risk : L)	๒ - ๓ คะแนน	เขียว
๕	ความเสี่ยงระดับน้อยมาก (Least Risk : L)	๑ คะแนน	ฟ้า

แผนภูมิความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	เขตสี (zone)	มาตรการในปัจจุบัน	มาตรการเพิ่มเติม
ระดับน้อยมาก	ฟ้า 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับน้อย	เขียว 	มาตรการในการจัดการความเสี่ยงในปัจจุบันอาจเพียงพอแล้วให้ติดตามการดำเนินการเป็นระยะ ๆ	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับปานกลาง	เหลือง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	ไม่จำเป็นต้องมีมาตรการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติมอีก หรืออาจมีได้หากไม่ใช่ทรัพยากรเพิ่มเติมหรือมีแผนงานอื่นรองรับอยู่แล้ว
ระดับสูง	ส้ม 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยงให้มีความสำคัญในระดับรอง
ระดับสูงมาก	แดง 	ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องและอาจเพิ่มเติมความเข้มข้นในการดำเนินการตามมาตรการในปัจจุบัน	จำเป็นต้องมีการเพิ่มเติมมาตรการโดยหากมีข้อจำกัดในด้านทรัพยากรในการจัดการความเสี่ยง ให้มีความสำคัญในระดับที่สูงกว่า และผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการติดตามการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

การจัดการความเสี่ยงหรือการตอบสนองความเสี่ยง โดยการลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย เพื่อให้ระดับความเสี่ยงและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่สามารถรับได้ ประเมินได้ควบคุมได้และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยพิจารณาต้นทุนการจัดการความเสี่ยง และผลประโยชน์ที่จะได้รับโดยมีทางเลือกที่จะจัดการกับความเสี่ยง ๔ วิธี ประกอบด้วย ๑.การยอมรับความเสี่ยง ๒.การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง ๓.การถ่ายโอนความเสี่ยง ๔.การลด/ควบคุมความเสี่ยง

ระดับ	ความเสี่ยง	การปฏิบัติและเวลาที่ใช้
๕	ความเสี่ยงมาก อาจใช้วิธี ควบคุม/ลด หรือ หลีกเลี่ยง และถ่ายโอน	งานจะเริ่มหรือทำต่อไปไม่ได้ จนกว่าจะลดความเสี่ยงลง ถ้าไม่สามารถลดความเสี่ยงลงได้ ถึงแม้จะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่แล้วก็ตามจะต้องหยุดทำงานนั้น
๔	ความเสี่ยงสูง อาจใช้วิธี ควบคุม/ลด หรือถ่ายโอน	ต้องลดความเสี่ยงก่อนที่จะเริ่มทำงานได้ ต้องจัดสรรทรัพยากรและมาตรการให้เพียงพอเพื่อลดความเสี่ยงนั้นเมื่อความเสี่ยงเกี่ยวข้องกับงานที่กำลังทำอยู่จะต้องทำการแก้ไขอย่างเร่งด่วน
๓	ปานกลาง อาจใช้วิธี ควบคุม/ลด	ไม่ต้องการควบคุมเพิ่มเติม การพิจารณาความเสี่ยงอาจจะทำเมื่อเห็นว่าคุ้มค่าหรือการปรับปรุงไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น การติดตามตรวจสอบยังคงต้องทำให้แน่ใจว่าการควบคุมยังคงมีอยู่เพื่อเป็นการเฝ้าระวัง
๒	น้อย เป็นความเสี่ยงที่ยอมรับได้	พิจารณาแล้วความเสี่ยงไม่ส่งผลกระทบต่อความเสียหายต่อองค์กร ไม่ว่าจะ เป็นด้านใดก็ตาม จึงไม่ต้องการกำหนดกิจกรรมตอบสนองความเสี่ยง เพียงแต่มีการระบุความเสี่ยงเพื่อเป็นการดูระดับความเสี่ยงต่อไปว่าจะเพิ่มระดับขึ้นหรือไม่
๑	น้อยมาก 	เป็นความเสี่ยงที่ไม่ต้องนำมาพิจารณาเพื่อตอบสนองความเสี่ยง เนื่องจากเป็นความเสี่ยงที่ อยู่ในระดับที่น้อยมากไม่ส่งผลกระทบต่อองค์กร หรือสำนัก/กอง แต่อย่างไร

เมื่อหน่วยงานมีผลสรุปจำนวนกิจกรรมความเสี่ยงในแต่ละระดับแล้ว หน่วยงานจะต้องทำการควบคุมกิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงระดับ ๓ ระดับ ๒ ถือว่ามีนัยสำคัญให้วางแผนการควบคุมและนำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาในภาพรวมต่อไป สำหรับกิจกรรมที่มีความเสี่ยงที่ระดับ ๑ เมื่อพิจารณาจากรดับความเสี่ยงแล้วเห็นว่าหน่วยงานสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองจึงไม่ต้องรายงาน แต่ความเสี่ยงในระดับ ๓ และ ๒ หน่วยงานจะต้องจัดทำแผนดำเนินการควบคุมอย่างเป็นทางการและต้องรายงานผลการดำเนินการต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

บทที่ ๓

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ เทศบาลตำบลหนองกรด ได้ดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง โดยเริ่มจากการศึกษารวบรวมข้อมูลขององค์กร เพื่อระบุความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น แล้วทำการประเมินความเสี่ยงตามหลักเกณฑ์การประเมินมาตรฐาน โดยประเมินจากโอกาส และผลกระทบของความเสี่ยง เพื่อทำการวิเคราะห์หาค่าและจัดลำดับความเสี่ยงที่ต้องดำเนินการก่อนการจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่สามารถสื่อสารให้บุคลากรในองค์กรทราบและปฏิบัติตามได้ นอกจากนี้ต้องรายงานและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่ได้ดำเนินการทั้งหมดตามลำดับให้ฝ่ายบริหารรับทราบ และให้ความเห็นชอบดำเนินการตามแผนและทำการประเมินผลการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่าองค์กรมีการบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปอย่างเหมาะสม เพียงพอ ถูกต้อง และมีประสิทธิผลมาตรการหรือกลไกการควบคุมความเสี่ยงที่ดำเนินการสามารถลดและควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้จริงและอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ หรือต้องจัดทำมาตรการหรือตัวควบคุมอื่นเพิ่มเติม เพื่อความเสี่ยงที่ยังเหลืออยู่ หลังจากมีการจัดการให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้และให้เทศบาลตำบลหนองกรด มีการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง มีการทบทวนประสิทธิภาพของแนวการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกชั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

แผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด ประกอบด้วยงาน หรือกิจกรรมที่มีความเสี่ยงเกิดขึ้น ความเสี่ยง สาเหตุ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ระดับความเสี่ยง การจัดการความเสี่ยง การควบคุม การประเมินผลการควบคุม ตลอดจนระยะเวลาเริ่มต้น สิ้นสุดและผู้รับผิดชอบงานกิจกรรมที่เกิดความเสี่ยงนั้น โดยมีรายละเอียดตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงของเทศบาลตำบลหนองกรด

การประเมินความเสี่ยง

โอกาส เกณฑ์ที่ ๑ (เหตุการณ์ปัจจุบันที่เกิดขึ้นแล้ว) ระดับ ๓

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความถี่ที่เกิดขึ้น (เฉลี่ย)	ระดับคะแนน
สูงมาก		๕
สูง		๔
ปานกลาง		๓
น้อย		๒
น้อยมาก		๑

โอกาส เกณฑ์ที่ ๒ (เหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต)

โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง	ความน่าจะเป็นที่จะเกิดขึ้น	ระดับคะแนน
สูงมาก	-	๕
สูง	-	๔
ปานกลาง	-	๓
น้อย	-	๒
น้อยมาก	-	๑

ผลกระทบ ระดับ ๔

ผลกระทบ	ความรุนแรง	ระดับคะแนน
สูงมาก		๕
สูง		๔
ปานกลาง		๓
น้อย		๒
น้อยมาก		๑

ผลการประเมินความเสี่ยง

ประเภทของงานที่เสี่ยง

๕	สีเหลือง	สีส้ม	สีส้ม	สีแดง	สีแดง
๔	สีเหลือง	สีเหลือง	สีส้ม	สีส้ม	สีแดง
๓	สีเขียว	สีเหลือง	สีเหลือง	สีส้ม	สีส้ม
๒	สีเขียว	สีเหลือง	สีเหลือง	สีเหลือง	สีส้ม
๑	สีน้ำเงิน	สีเขียว	สีเขียว	สีเหลือง	สีเหลือง
	๑	๒	๓	๔	๕

โอกาสจะเกิดเหตุการณ์

๕	สูงมาก
๔	สูง
๓	ปานกลาง
๒	น้อย
๑	น้อยมาก